സ്കന്ദപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 5 (അവന്തീഖണ്ഡഃ)/രേവാ ഖണ്ഡമ്/അധ്യായഃ 072

http://aksharamukha.appspot.com/api/website?source=Devanagari&target=Malayalam&preOptions=[]&postOptions=[]&nativize=false&url=https://sa.wikisource.org//sa.wikisource.org/s/fek

ശ്വേത-കൃഷ്ണ അശ്വാഭ്യാം ശ്യേനചിതേഃ പരിക്രമണമ്

അധ്യായ 72

ശ്രീമാർകണ്ഡേയ ഉവാച -

തതോ ഗച്ഛേത്തു രാജേന്ദ്ര മണിനാഗേശ്വരം ശുഭമ് .
ഉത്തരേ നർമദാകൂലേ സർവപാപക്ഷയംകരമ് .
സ്ഥാപിതം മണിനാഗേന ലോകാനാം ഹിതകാമ്യയാ .. 72.1 ..

യുധിഷ്ഠിര ഉവാച -

ആശീവിഷേണ സർപേണ ഈശ്വരസ്തോഷിതഃ കഥമ് .
ക്ഷുദ്രാഃ സർവസ്യ ലോകസ്യ ഭയദാ വിഷശാലിനഃ .. 72.2 ..
കഥ്യതാം താത മേ സർവം പാതകസ്യോപശാന്തിദമ് .

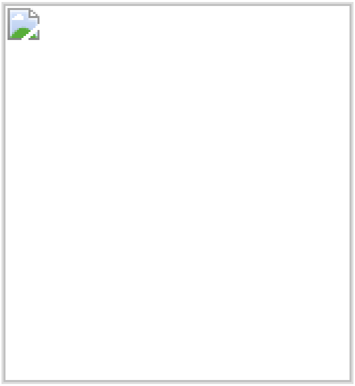
ഉച്ചൈശ്രവാ

മമ സന്താപജം ദുഃഖം ദുര്യോധനസമുദ്ഭവമ് .. 72.3 ..
കർണഭീഷ്മോദ്ഭവം രൗദ്രം ദുഃഖം പാഞ്ചാലിസമ്ഭവമ് .
തവ വക്ത്രാമ്ബുജൗഘേന പ്ലാവിതം നിർവൃതിം ഗതഃ .. 72.4 ..
ശ്രുത്വാ തവ മുഖോദ്ഗീതാം കഥാം വൈ പാപനാശിനീമ് .
അയുക്തമിദമസ്മാകം ദ്വിജ ക്ലേശോ ന ശാമ്യതി .. 72.5 ..
അഥവാ പ്രാപ്സ്യതേ താത വിദ്യാദാനസ്യ യത്ഫലമ് .
തത്ഫലം പ്രാപ്യതേ നിത്യം കഥാശ്രവണതോ ഹരേഃ .. 72.6 ..

ശ്രീമാർകണ്ഡേയ ഉവാച -
യഥായഥാ ത്വം നൃപ ഭാഷസേ ച തഥാതഥാ മേ സുഖമേതി ഭാരതീ .
ശൈഥില്യതാ വാ ജരയാന്വിതസ്യ ത്വത്സൗഹൃദം നശ്യതി നൈവ താത .
ശൃണുഷ്വ തസ്മാത്സഹ ബാന്ധവൈശ്ച കഥാമിമാം പാപഹരാം പ്രശസ്താമ് .. 72.7 ..
കഥയാമി യഥാവൃത്തമിതിഹാസം പുരാതനമ് .. 72.8 ..
കഥിതം പൂർവതോ വൃദ്ധൈഃ പാരമ്പര്യേണ ഭാരത .. 72.9 ..
ദ്വേ ഭാര്യേ കശ്യപസ്യാസ്താം സർവലോകേഷ്വനുത്തമേ .
ഗരുത്മന്തം ച വിനതാസൂത കദ്രൂരഹീനഥ .. 72.10 ..
സംതോഷേണ ച തേ താത തിഷ്ഠതഃ കാശ്യപേ ഗൃഹേ .
കദ്രൂശ്ച വിനതാ നാമ ഹൃഷ്ടേ ച വനിതേ സദാ .. 72.11 ..
താഭ്യാം സാർദ്ധം ക്രീഡതേ ച കശ്യപോഽപി പ്രജാപതിഃ .
തതസ്ത്വേകദിനേ പ്രാപ്തേ ആശ്രമസ്ഥാ ശുഭാനനാ .. 72.12 ..
ഉച്ചൈഃശ്രവം ഹയം ദൃഷ്ട്വാ മനോവേഗസമന്വിതമ് .
പശ്യ പശ്യ ഹി തന്വങ്ഗീ ഹയം സർവത്ര പാണ്ഡുരമ് .. 72.13 ..
ധാവമാനമവിശ്രാന്തം ജവേന മനസോപമമ് .
തം ദൃഷ്ട്വാ സഹസാ ചാശ്വമീർഷ്യാഭാവേന ചാബ്രവീത് .. 72.14 ..

കദ്രൂരുവാച -

ബ്രൂഹി ഭദ്രേ സഹസ്രാംശോരശ്വഃ കിംവർണകോ ഭവേത് .

അഹം ബ്രവീമി കൃഷ്ണോ൭യം ത്വം കിം വദസി തദ്വദ .. 72.15 ..

വിനതോവാച -

പശ്യസേ നനു നേത്രൈശ്ച കൃഷ്ണം ശ്വേതം ന പശ്യസി .

അസത്യഭാഷണാദ്ഭദ്രേ യമലോകം ഗമിഷ്യസി .. 72.16 ..

സത്യാനൃതേ തു വചനേ പണസ്തവ മമൈവ തു .

സഹസ്രം ചൈവ വർഷാണാം ദാസ്യഹം തവ മന്ദിരേ .. 72.17 ..

അസത്യാ യദി മേ വാണീ കൃഷ്ണ ഉച്ചൈഃശ്രവാ യദി .

തദാഹം ത്വദ്ഗൃഹേ ദാസീ ഭവാമി സർപമാതൃകേ .. 72.18 ..

യദി ഉച്ചൈഃശ്രവാഃ ശ്വേതോ൭ഹം ദാസീ ച തവൈവ തു .

ഏവം പരസ്പരം ദ്വാഭ്യാം സംവാദോ൭യം വ്യവർധത .. 72.19 ..

ആശ്രമേഷു ഗതാ ബാലാ രാത്രൗ ചിന്താപരാ സ്ഥിതാ .

ബന്ധുവർഗസ്യ കഥിതം സമസ്തം തദ്വിചേഷ്ടിതമ് .. 72.20 ..

പുത്രാണാം കഥിതം പാർഥ പണം ചൈവ മയാ കൃതമ് .

ഹാഹാകാരഃ കൃതഃ സർപൈഃ ശ്രുത്വാ മാത്രാ പണം കൃതമ് .. 72.21 ..

ജാതാ ദാസീ ന സന്ദേഹഃ ശ്വേതോ ഭാസ്കരവാഹനഃ .

ഉച്ചൈഃശ്രവാ ഹയഃ ശ്വേതോ ന കൃഷ്ണോ വിദ്യതേ ക്വചിത് .. 72.22 ..

കദ്രൂരുവാച -

യഥാഹം ന ഭവേ ദാസീ തത്കാര്യം ച വിചിന്ത്യതാമ് .

വിശധ്വം രോമകൂപേഷു ഹ്യുച്ചൈഃശ്രവഹയസ്യ തു .. 72.23 ..

ഏകം മുഹൂർതമാത്രം തു യാവത്കൃഷ്ണഃ സ ദൃശ്യതേ .

ക്ഷണമാത്രേണ ചൈകേന ദാസീ സാ ഭവതേ മമ .. 72.24 ..

ദാസീം കൃത്വാ തു താം തന്വീം വിനതാം സത്യഗർവിതാമ് .

തതഃ സ്വസ്ഥാനഗാഃ സർവേ ഭവിഷ്യഥ യഥാസുഖമ് .. 72.25 ..

സർപാ ഊചുഃ .

യഥാ ത്വം ജനനീ ചാമ്ബ സർവേഷാം ഭുവി പൂജിതാ .

തഥാ സാപി വിശേഷേണ വഞ്ചിതവ്യാ ന മാതരഃ .. 72.26 ..

മാതാ ച പിതൃഭാര്യാ ച മാതൃമാതാ പിതാമഹീ .

കർമണാ മനസാ വാചാ ഹിതം താസാം സമാചരേത് .. 72.27 ..

സാ തതസ്തേന വാക്യേന ക്രുദ്ധാ കാലാനലോപമാ .

മമ വാക്യമകുർവാണാ യേ കേചിദ്ഭുവി പന്നഗാഃ .. 72.28 ..

ഹവ്യവാഹമുഖേ സർവേ തേ യാസ്യന്ത്യവിചാരിതമ് .

മാതുസ്തദ്വചനം ശ്രുത്വാ സർവേ ചൈവ ഭുജങ്ഗമാഃ .. 72.29 ..

കേചിത്പ്രവിഷ്ടാ രോമേഷു ഉച്ചൈഃശ്രവഹയസ്യ ച .

നഷ്ടാഃ കേചിദ്ദശദിശം കദ്രൂശാപഭയാത്തതഃ .. 72.30 ..

കേചിദ്ഗങ്ഗാജലേ നഷ്ടാഃ കേചിന്നഷ്ടാഃ സരസ്വതീമ് .

കേചിന്മഹോദധൗ ലീനാഃ പ്രവിഷ്ടാ വിന്ധ്യകന്ദരേ .. 72.31 ..

ആശ്രിത്യ നർമദാതോയേ മണിനാഗോത്തമോ നൃപ .

തപശ്ചചാര വിപുലമുത്തരേ നർമദാതടേ .. 72.32 ..

മാതൃശാപഭയാത്പാർഥ ധ്യായതേ കാമനാശനമ് .

അച്ഛേദ്യമപ്രതർക്യം ച വിനാശോത്പത്തിവർജിതമ് .. 72.33 ..

വായുഭക്ഷഃ ശതം സാഗ്രം തദർധം രവിവീക്ഷകഃ .

ഏവം ധ്യാനരതസ്യൈവ പ്രത്യക്ഷസ്ത്രിപുരാന്തകഃ .. 72.34 ..

സാധു സാധു മഹാഭാഗ സത്ത്വവാംസ്തു ഭുജംഗമ .

ത്വയാ ഭക്ത്യാ ഗൃഹീതോഽഹം പ്രീതസ്തേ ഹ്യുരഗേശ്വര .

വരം യാചയ മേ ക്ഷിപ്രം യസ്തേ മനസി വർതതേ .. 72.35 ..

മണിനാഗ ഉവാച -

മാതൃശാപഭയാന്നാഥ ക്ലിഷ്ടോഽഹം നർമദാതടേ .
ത്വത്പ്രസാദേന മേ നാഥ മാതൃശാപോ ഭവേദ്വൃഥാ .. 72.36 ..

ഈശ്വര ഉവാച -
ഹവ്യവാഹമുഖം വത്സ ന പ്രാപ്സ്യസി മമാജ്ഞയാ .
മമ ലോകേ നിവാസശ്ച തവ പുത്ര ഭവിഷ്യതി .. 72.37 ..

മണിനാഗ ഉവാച -
അത്ര സ്ഥാനേ മഹാദേവ സ്ഥീയതാമംശഭാഗതഃ .
സഹസ്രാംശേന ഭാഗേന സ്ഥീയതാം നർമദാജലേ .
ഉപകാരായ ലോകാനാം മമ നാമ്നൈവ ശങ്കര .. 72.38 ..

ഈശ്വര ഉവാച -
സ്ഥാപയസ്വ പരം ലിങ്ഗമാജ്ഞയാ മമ പന്നഗ .
ഇത്യുക്ത്വാന്തർഹിതോ ദേവോ ജഗാമ ഹ്യുമയാ സഹ .. 72.39 ..

മാർകണ്ഡേയ ഉവാച -
തത്ര തീർഥേ തു യേ ഗത്വാ ശുചിപ്രയതമാനസാഃ .
പഞ്ചമ്യാം വാ ചതുർദശ്യാമഷ്ടമ്യാം ശുക്ലകൃഷ്ണയോഃ .. 72.40 ..
അർചയന്തി സദാ പാർഥ നോപസർപന്തി തേ യമമ് .
ദധ്നാ ച മധുനാ ചൈവ ഘൃതേന ക്ഷീരയോഗതഃ .. 72.41 ..
സ്നാപയന്തി വിരൂപാക്ഷമുമാദേഹാർധധാരിണമ് .
കാമാങ്ഗദഹനം ദേവമന്ധാസുരനിഷൂദനമ് .. 72.42 ..
സ്നാപ്യമാനം ച യേ ഭക്ത്യാ പശ്യന്തി പരമേശ്വരമ് .
തേ യാന്തി ച പരേ ലോകേ സർവപാപവിവർജിതൈഃ .. 72.43 ..
ശ്രാദ്ധം പ്രേതേഷു യേ പാർഥ ചാഷ്ടമ്യാം പഞ്ചമീഷു ച .

ബ്രാഹ്മണൈശ്ച സദാ യോഗൈ്യർവേദപാഠകചിന്തകൈഃ .. 72.44 ..

സ്വദാരനിരതൈഃ ശ്ലക്ഷ്ണൈഃ പരദാരവിവർജിതൈഃ .

ഷട്കർമനിരതൈസ്താത ശൂദ്രപ്രേഷണവർജിതൈഃ .. 72.45 ..

ഖഞ്ജാശ്ച ദർദുരാഃ ഷണ്ഢാ വാർദ്ധുഷ്യാശ്ച കൃഷീവലാഃ .

ഭിന്നവൃത്തികരാഃ പുത്ര നിയോജ്യാ ന കദാചന .. 72.46 ..

വൃഷലീമന്ദിരേ യസ്യ മഹിഷീം യസ്തു പാലയേത് .

സ വിപ്രോ ദൂരതസ്ത്യാജ്യോ വ്രതേ ശ്രാദ്ധേ നരാധിപ .. 72.47 ..

കാണാഷ്ടുംടാശ്ച മണ്ടാശ്ച വേദപാഠവിവർജിതാഃ .

ന തേ പൂജ്യാ ദ്വിജാഃ പാർഥ മണിനാഗേശ്വരേ ശുഭേ .. 72.48 ..

യദീച്ഛേദൂർധ്വഗമനമാത്മനഃ പിതൃഭിഃ സഹ .

സർവാങ്ഗരുചിരാം ധേനും യോ ദദ്യാദഗ്രജന്മനേ .. 72.49 ..

സ യാതി പരമം ലോകം യാവദാഭൂതസമ്പ്ലവമ് .

തതഃ സ്വർഗാച്ച്യുതഃ സോഽപി ജായതേ വിമലേ കുലേ .. 72.50 ..

യേ പശ്യന്തി പരം ഭക്ത്യാ മണിനാഗേശ്വരം നൃപ .

ന തേഷാം ജായതേ വംശേ പന്നഗാനാം ഭയം നൃപ .. 72.51 ..

പന്നഗഃ ശങ്കതേ തേഷാം മണിനാഗപ്രദർശനാത് .

സൗപർണരൂപിണസ്തേ വൈ ദൃശ്യന്തേ നാഗമണ്ഡലേ .. 72.52 ..

ഫലാനി ചൈവ ദാനാനാം ശൃണുഷ്വാഥ നൃപോത്തമ .

അന്നം സംസ്കാരസംയുക്തം യേ ദദന്തേ നരോത്തമാഃ .. 72.53 ..

തോയം ശയ്യാം തഥാ ഛത്രം കന്യാം ദാസീം സുഭാഷിണീമ് .

പാത്രേ ദേയം യതോ രാജൻ യദീച്ഛേച്ഛ്രേയ ആത്മനഃ .. 72.54 ..

സുരഭീണി ച പുഷ്പാണി ഗന്ധവസ്ത്രാണി ദാപയേത് .

ദീപം ധാന്യം ഗൃഹം ശുഭ്രം സർവോപസ്കരസംയുതമ് .. 72.55 ..

യേ ദദന്തേ പരം ഭക്ത്യാ തേ വ്രജന്തി ത്രിവിഷ്ടപമ് .

മണിനാഗേ നൃപശ്രേഷ്ഠ യച്ച ദാനം പ്രദീയതേ .. 72.56 ..

തസ്യ ദാനസ്യ ഭാവേന സ്വർഗേ വാസോ ഭവേദ്ധ്രുവമ് .

പാതകാനി പ്രലീയന്തേ ആമപാത്രേ യഥാ ജലമ് .. 72.57 ..

നർമദാതോയസംസിദ്ധം ഭോജ്യം വിപ്രേ ദദാതി യഃ .

സോഽപി പാപൈർവിനിർമുക്തഃ ക്രീഡതേ ദൈവതൈഃ സഹ .. 72.58 ..

തതഃ സ്വർഗച്യുതാനാം ഹി ലക്ഷണം പ്രവദാമ്യഹമ് .

ദീർഘായുഷോ ജീവപുത്രാ ധനവന്തഃ സുശോഭനാഃ .. 72.59 ..

സർവവ്യാധിവിനിർമുക്താഃ സുതഭൃത്യൈഃ സമന്വിതാഃ .

ത്യാഗിനോ ഭോഗസംയുക്താ ധർമാഖ്യാനരതാഃ സദാ .. 72.60 ..

ദേവദ്വിജഗുരോർഭക്താസ്തീർഥസേവാപരായണാഃ .

മാതാപിതൃവശാ നിത്യം ദ്രോഹക്രോധവിവർജിതാഃ .. 72.61 ..

ഏഭിരേവ ഗുണൈര്യുക്താ യേ നരാഃ പാണ്ഡുനന്ദന .

സത്യം തേ സ്വർഗാദായാതാഃ സ്വർഗേ വാസം വ്രജന്തി തേ .. 72.62 ..

സർവതീർഥവരം തീർഥം മണിനാഗം നൃപോത്തമ .

തീർഥാഖ്യാനമിദം പുണ്യം യഃ പഠേച്ഛൃണുയാദപി .. 72.63 ..

സോഽപി പാപൈർവിനിർമുക്തഃ ശിവലോകേ മഹീയതേ .

ന വിഷം ക്രമതേ തേഷാം വിചരന്തി യഥേച്ഛയാ .. 72.64 ..

ഭാദ്രപദ്യാം ച യത്ഷഷ്ഠ്യാം പുണ്യം സൂര്യസ്യ ദർശനേ .

തത്ഫലം സമവാപ്നോതി ആഖ്യാനശ്രവണേന തു .. 72.65 ..

.. ഇതി ശ്രീസ്കാന്ദേ മഹാപുരാണ ഏകാശീതിസാഹസ്ര്യാം സംഹിതായാം പഞ്ചമ ആവന്ത്യഖണ്ഡേ രേവാഖണ്ഡേ മണിനാഗേശ്വരതീർഥമാഹാത്മ്യവർണനം നാമ ദ്വിസപ്തതിതമോഽധ്യായഃ ..

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=സ്കന്ദപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ_5_(അവന്തീഖണ്ഡഃ)/രേവാ_ഖണ്ഡമ്/അധ്യായഃ_072&oldid=400682" ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്